

ΚΩΝ/ΝΟΣ Π. ΚΑΒΑΦΗΣ

Τ' ΑΠΟΚΗΡΥΓΜΕΝΑ

Αν μ' αγάπας

Εκ του Γαλλικού

Αν του βίου μου το σκότος
φαιινή έρωτος ακτίς
διεθέρμαιεν, ο πρώτος
της αλγούσης μου ψυχής
ο παλμός ήθελεν ήτο ραψωδία ευτυχής.
Δεν τολμώ να ψιθυρίσω
ό,τι ήθελον σε ειπεί:
πως χωρίς εσέ να ζήσω
μοι είναι αφόρητος ποινή —
αν μ' ηγάπας... πλην, φευ, τούτο είν' ελπίς απατηλή!

Αν μ' ηγάπας, των δακρύων
ήθελον το τέρμα ιδεί·
και των πόνων των κρυφίων.
Οι δε πλάνοι δισταγμοί
δεν θα ετόλμων πλέον να δείξουν την δολίαν των μορφή.
Εν τω μέσω οραμάτων
θείων ήθελ' ευρεθείς.
Ρόδα θαλερά την βάτον
θα εκόσμων της ζωής —
αν μ' ηγάπας... πλην, φευ, τούτο είν' απατηλή ελπίς!

Αοιδός

Μακράν του κόσμου, τον μεθά ποιητική μαγεία·
ο κόσμος όλος δι' αυτόν είν' οι ωραίοι στίχοι.
Διά τον αοιδόν αυτής έκτισ' η Φαντασία
άυλον οίκον στερεόν ον δεν κλονίζ' η τύχη.

Θα είπετε·“Βίος ψυχρός και μάταιος. Μωρία
το να νομίζης η ζωή ότι αυλού είν' ήχοι
τερπνοί, και ουδέν άλλο·” ή “Ξηρά αναισθησία
μαστίζει όντινα ποτέ πόνος δεν κατατρύχει

της πάλης της ζωής.” Αλλά πλάνη και αδικία
είναι η κρίσις σας. Αυτού η Φύσις είναι θεία.
Μη κρίνεται εν τη λογική, τυφλή σας ασθενεία.

Είν' εκ σμαράγδου μαγικού του οίκου του οι τοίχοι —
και ψιθυρίζουν εν αυτοίς φωναί· “Φίλε, ησύχει·
σκέπτου και ψάλλε. Μυστικέ απόστολε, ευψύχει!”

[Από την Κόλαση, XXVI, του Dante Alighieri]

[.....]

“Ω σεις, οίτινες διαιτάσθε δύο
εντός ενός πυρός· αν ότε έζην
άξιος της ευνοίας σας εφάνην·
αν ήμην άξιος αυτής ολίγον
ή αρκετά, οπόταν εν τω κόσμω
τους υψηλούς έγγραφα στίχους, στήτε
κ’ εις εξ υμών ας είπη πού υπήγε
χαθείς απ’ το μέσον ν’ αποθάνη.”

[.....]

“Ότ’ έφυγα από την Κίρκην ήτις
με είχε κρύψει πλέον ενός έτους
εκεί πλησίον της Γαέτης — έτι
πριν ούτω την καλέση ο Αινείας —
ουδ’ η προς τον υιόν μου τρυφερότης
ουδέ το προς τον γέροντα πατέρα
σέβας, ουδ’ η αγάπη η οποία
ώφειλεν ευτυχή την Πηνελόπην
να κάμη, ηδυνήθησαν εντός μου
να υπερνικήσουν την επιθυμίαν
ην έτρεφον να αποκτήσω πείραν
του κόσμου, και της αρετής την γνώσιν
και της κακίας παρ’ ανθρώποις. Όθεν
μ’ εν πλοίον προς το υψηλόν ετράπην
πέλαγος, και μ’ εκείνους τους ολίγους
συντρόφους οίτινες με είχαν μείνει.
Τας όχθας είδον αμφοτέρας μέχρι
της Ισπανίας, μέχρι του Μαρόκκου,
της Σαρδηνίας, και των άλλων νήσων
άτινας βρέχ’ η θάλασσα εκείνη.
Εγώ κ’ οι σύντροφοί μου γηρασμένοι
ήμεθα και βραδείς, ότ’ εις το μέρος
ήλθαμεν το στενόν, όπου σημεία
ο Ηρακλής έθεσεν ίνα μη τις
τολμήση άνθρωπος πέραν ν’ υπάγη.
Άφισα όπισθεν μου την Σεβίλλην
εκ δεξιών, κ’ είχαν αφίσει ήδη
την Κεύταν εξ αριστερών “Σεις,” είπον,
“ω αδελφοί, οίτινες εν δεκάκις
μυρίοις κατεφθάσατε κινδύνοις
εις Εσπερίαν, δεν θα αρνηθήτε

εις το ολίγον των αισθήσεών σας
όπερ σας μένει, του ακατοικήτου
κόσμου να αποκτήσετε την πείραν
τον ήλιον ακολουθούντες. Σπόρου
σκεφθείτε ποίου είσθε. Ίνα ζήτε
ως κτήνη δεν επλάσθητε, αλλ' ίνα
αναζητήτε αρετήν και γνώσιν.”

Έκαμα με τον σύντομόν μου λόγον
τοσούτον τους συντρόφους μου προθύμους,
ώστε δύσκόλως τότε θα ειμπόρουν
από τα πρόσω να τους αποτρέψω.

[.....]

”Εφάνη προ των οφθαλμών μας όρος
θολός, ως εκ της αποστάσεώς του,
κ' επί τοσούτον υψηλόν μ' εφάνη
ως αν ουδέποτε μη είδον άλλο.

Ήμεθα εύθυμοι, αλλ' η χαρά μας
εις δάκρυα συντόμως μετετρέπη.

Διότι εκ της νέας γης ηγέρθη
θύελλα και προσέβαλε του πλοίου
τα έμπροσθεν. Τρις έστρεψε το πλοίον
μεθ' όλων των υδάτων. Την τετάρτην
φοράν εσήκωσ' υψηλά την πρύμνην
και προς τα κάτω έστρεψε την πλώραν
(ως Άλλω έδοξε), μέχρις ου πάλιν
η θάλασσα έκλεισεν άνωθέν μας.”

[Από την Λάμια του Keats]

[I]

[.....]

“Ως πότε εν τω νεκρικώ αυτώ στεφάνω
θα κείμαι! Πότε η πτωχή θα εξυπνήσω,
πότε εν σώματι τερπνώ θα ανασάνω,
κ’ εν σώματι τω βίω πρόποντι θα ζήσω,
και καταλλήλω έρωτι και ηδονή,
και καρδιών, χειλέων πάλη, πλησμονή!
Φευ, φευ, τριστάλαινα. Φευ, συμφορά δεινή!”

[.....]

“Ημην γυνή. Ω, δος μοι σχήμα γυναικός!
Έφηβον εκ του άστεος των Κορινθίων
λατρεύω. Την καλή μορφήν μου φιλικώς
απόδος· και οδήγει μ’ εις αυτόν πλησίον.”

[.....]

Και ότε εφαντάζετο μίαν ημέραν
ούτω, εν τοις θνητοίς είδον οι οφθαλμοί της
τον Λύκιον αγωνιζόμενον, και πέραν
πάντων το άρμα του να τρέχη. Νεαρός
Ζευς τη εφάνη, με Διός σεπτήν γαλήνην ...
Έκτοτε δε την εκυρίευσε σφοδρός
έρως. Λιποθυμούντος έρωτος γλυκύτης
κ’ επιθυμίαι εκυρίευσαν εκείνην.

[.....]

Το πρόσωπόν του έκρυπτε μη τύχη φίλος
και τον αναγνωρίση. Σφίγγει ερωτύλος
την χείρα της. Ότ’ αίφνης εμφανίζεται
ανήρ βραδύς το βήμα, και με δόλιον,
οξύ το βλέμμα. Έχει μιζοπόλιον
τον βοστρυχώδη πάγωνα. Γνωρίζεται
ως σοφιστής από το ένδυμά του. Είναι
η κεφαλή του φαλακρά.

Ο Λύκιος

ετάχυνε το βήμα, πλην ανοίκειος
τρόμος την Λάμιαν καταλαμβάνει. “Γύναι
φιλάτη,” λέγει “ρίγος σε διαπερά.
Πόθεν η ταραχή αυτή η αιφνιδία;
Η χειρ σου διαλύεται.” Αλλ’ η αβρά
σύντροφος απαντά· “Κούρασις και ανία
είναι απλώς. Λύκιε, τίς ο γέρων ήτο;
Δεν δύναμαι ν’ ανακαλέσω την μορφήν του.

Εκρύπτεσο ως η ψυχή σου να εφοβείτο
να αντικρύσης την οξείαν όρασίν του.”

[II]

[.....]

”Ούτω να θριαμβεύσω διά σου ποθώ,
εν μέσω της Κορίνθου μέγα απορούσης.
Θ’ αποστομώσω τους εχθρούς μου. Θ’ ευφρανθώ
ακούων της φωνής των φίλων επαινούσης,
ενώ το άρμα μας εν μέσω των ευχών,
το άρμα το γαμήλιον των ευτυχών,
ταχύ θα τρέχη επί φαινών τροχών.”

[.....]

“Δεν έχω φίλους, κ’ εν Κορίνθω ζω σχεδόν
άγνωστος. Των γονέων μου η κόνις κείται
εντός λαρνάκων αφανών, και εις τον ουδόν
του δώματός των του υστάτου λησμονείται
να αναφθή θυμίαμα. Η γενεά των
όλη απέθανε, κ’ εγώ η επιζώσα
παραμελώ αυτούς, υπό παθών ακράτων
κυβερνωμένη και τυφλώς σε αγαπώσα.
Ω Λύκιε, προσκάλεσ’ όσους φίλους θέλει
η νεαρά καρδιά σου, αλλ’ αν σοι μέλη
περί του έρωτός μου, αν το ποθητόν
βλέμμα σου μ’ αγαπά, μη εις την τελετήν
φέρης τον Απολλώνιον τον σοφιστήν.
Κρύψε με, Λύκιε, κρύψε με απ’ αυτόν.”

[.....]

εκτός ενός, όστις με βλέμματ’ αυστηρά
και βραδέα βήματα και σταθερά
εισήλθεν. Ην ο γέρον Απολλώνιος.
Και εμειδία, ωσει τάχα πρόβλημά τι
προ του οποίου εκοπιάζ’ ο δαιμόνιος
νους του, να εξηγείτο λύσει απλουστάτη
και ν’ αληθεύη αρχικόν του μάντευμά τι.

[.....]

“Φίλτατε Λύκιε, κανών τεθεσπισμένος
δεν είναι να επιβάλλεται άκλητος ξένος
και με την φορτικήν του να χαλνά μορφήν
συντρόφων νεωτέρων συναναστροφήν.
Αλλ’ απητείτο· και συγχώρει επομένως.”

[.....]

“Δεν σε ελύτρωσ’ από κάθε συμφοράν,
δια να σ’ ίδω τώρα όφεως βοράν!”
Ω της Λαμίας ήρχισεν η αγωνία!
Του σοφιστού το βλέμμα πύρινον προυχώρει,
και την διέσχισεν ολόκληρον, ως δόρυ
διαπεραστικόν. Εν τη αδυναμία,
εν τη νεκρώσει της, εν τη φρικτή οδύνη,
την ασθενή της χείρα την λευκήν εκίνει
και τω εζήτει, τω ικέτευε σιγήν.
Αλλά ο σοφιστής το βλέμμα του ευρύνει
και “όφεις! όφεις!” βάλλει φοβεράν κραυγήν.

[Από το “Άλληλουχία κατά τον Βωδελάιρον”]

[.....]

Είναι ναός η Φύσις όπου ζωντανά
στήλαι συγκεχυμένας λέξεις κάποτε
εκφέρουσιν. Ο άνθρωπος εκεί περνά
μέσω πυκνών δασών συμβόλων, άτινα
με βλέμματα οικεία τον παρατηρούν.

Ως παρατεταμένα σμίγουσιν ηχοί
από μακράν εν μια ενώσει ζοφερά,
εν μια ενώσει ως το σκότος αχανεί
και ως το φως, ούτω ανταποκρίνονται
τα χρώματα, οι φθόγγοι, και τ' αρώματα.

Υπάρχουν ευωδίαί ως το δέρμα των
παιδίων δροσεραί· γλυκείαί ως αυλοί·
πράσιναί ως λειμώνες.

Άλλαι πλούσιαί
είναι, διεφθαρμέναί, θριαμβευτικάί·
ορμάς του πνεύματος και των αισθήσεων
υμνούσαι· την διάχυσιν κατέχουσαι
πραγμάτων απεράντων — ως η άμβαρις,
ο μόσχος, και ο στύραξ, και το λίβανον.

[.....]

[Από το “Sonnet to the Nile” του Keats]

[.....]

Μόνη η άγνοια ερήμους διορά.

Χλοάζοντας καλαμεώνας και συ βρέχεις

όπως οι ποταμοί μας. Και εν τη φαιδρά

χαίρεις ανατολή. Πρασίνας νήσους έχεις

και συ· και προς την θάλασσαν ευδαίμων τρέχεις.

[Από το “Ulysses” του Tennyson]

[.....]

ελάχιστος δεν ήμην εν αυτοίς
εγώ, αλλ’ υπό πάντων τιμηθείς

[.....]

Το σκήπτρον, και την νήσον μου αφίνω
εις τον υιόν μου, τον Τηλέμαχόν μου
τον προσφιλή. Είναι κατάλληλος
δια τον μόχθον τούτον — με βραδείαν
φρόνησιν ν’ ημερώση τον τραχύν
λαόν και ν’ υποτάσση βαθμηδόν
εις τα καλά και εις τα χρήσιμα.

Είν’ άμωμος, εντός της σφαίρας μένων
των καθηκόντων των κοινών. Προσέτι
οπότεν φύγω θα σεμνύνεται
ουδέποτε της τρυφερότητος
να παραλίπη τας υποχρεώσεις,
και θα τελή εις τους οικείους μου
θεούς την πρέπουσαν αυτοίς λατρείαν.

Εργάζετ’ εις το έργον του εκείνος.

Εργάζομ’ εις το έργον μου εγώ.

[.....]

τας νήσους των Μακάρων φθάσωμεν
και ίδωμεν τον μέγαν Αχιλλέα.

[.....]

[Από το Measure for Measure του Shakespeare]

ΔΟΥΞ

Ελπίζεις έτι να σοι απονε[ί]μη χάριν
ο Άγγελος;

ΚΛΑΥΔΙΟΣ

Το μόνον φάρμακον των δυστυχών
είν' η ελπίς. Ελπίζω όθεν έτι
να ζήσω, κ' είμαι έτοιμος διά
τον θάνατον.

ΔΟΥΞ

Τον θάνατον μελέτα
μόνον· και είτ' αυτόν ή την ζωήν
λάβης, αμφοτέρα θα σοι φανώσιν
ηδύτερα. Την πλανεράν ζωήν
όπως σοι λέγω προσαγόρευσον:

Εάν σε χάσω, θέλω χάσει τι,
όπερ ζητούσι να φυλάξωσιν
άφρονες μόνον. Είς' αδύνατος
πνοή (η δούλη των ελαφροτέρων
μεταβολών της ατμοσφαιρας) ήτις
την κατοικίαν εν η διαμένεις
ως τύραννος ανηλεώς μαστίζεις.
Είσαι ο γέλως του θανάτου, ον
πάσαι σου αι προσπάθειαι κ' οι κόποι
συντείνουν ν' αποφύγης, κ' εν τοσούτω
πάντοτε τρέχεις προς απάντησίν του.
Ευγένειαν δεν έχεις· άπασαι
αι ιδιότητές σου θεραπείας
τυγχάνουσιν από απόλυτον
ευτέλειαν. Ανδρείαν δεν κατέχεις
διότι ερπετού ποταπωτάτου
τρέμεις το δηλητήριο. Η μόνη
ανάπαυσίς σου, ην ακαταπαύστως
ζητείς και προκαλείς, είναι ο ύπνος,
και εντοσούτ' ο θάνατος σ' εμπνέει
φόβον δεινόν — ενώ δεν είναι άλλο
ή το αυτό. Ατομικότητα
δεν έχεις· συντηρείς' από μυρίας

ύλας ας ο κονιορτός γεννά.
Και θετική δεν είσαι, αλλαγάς
λαμβάν' η φυσιογνωμία σου
με την σελήνην αλλοκότους. Πλούτον
αν έχης, πάλιν πένης είσαι,
διότι όπως όνος, ου η ράχης
κύπτει υπό χρυσού φορτίον μέγα,
φέρεις τους δυσκινήτους θησαυρούς σου
μέχρι συντόμου διαστήματος
και σ' ελαφρώνει ο θάνατος. Ουδένα
φίλον πιστόν ευρίσκεις· ως αυτά
τα σπλάγχνα σου εισέτι, άτινα
πατέρα σ' ονομάζουσι, το πλάσμα
αυτού του σώματός σου, καταρώνται
τον αδρανή κατάρρουν, την αργήν
ποδάγραν, διά την βραδύτητα
μεθ' ης σε τελειώνουν. Ούτε νέος,
ούτε πρεσβύτης είσαι — χαινωμένος
αμφοτέρ' ονειρεύεσ' ως εν ύπνω
απογευματινώ. Διότ' η φίλη
νεότης σου παρέρχεται ταχέως
κ' εις το παραλυμένον γήρας φθάνεις.
Εάν δε τότε είσαι πλούσιος
και γέρων, ούτε ζωτικότητα
έχεις, ουδέ αισθήματα, ουδέ
ρώμην, ουδ' ωραιότητα δι' ων
να ήν' ευχάριστος ο πλούτος σου.
Λοιπόν τι έχει αύτη η ζωή
όπερ σ' ελκύει έτι; Και εν τούτοις
κρύπτει ακόμη η ζωή μυρίους
θανάτους, τον δε θάνατον φοβείσαι,
όστις αυτούς άπαντας εξισοί.

ΚΛΑΥΔΙΟΣ

Τας ταπεινάς ευχαριστίας μου
δέχθητε. Την ζωήν ζητών, ως βλέπω,
θηρεύω θάνατον, κ' εν τω θανάτω
ζωήν ευρίσκω. Το λοιπόν ελθέτω!

[.....]

ΚΛΑΥΔΙΟΣ

Φρικτός είναι ο θάνατος.

ΙΣΑΒΕΛΛΑ

Και μυσαρά ζωή κατησχυμένη.

ΚΛΑΥΔΙΟΣ

Αλλ' όμως ν' αποθάνη τις! και να
υπάγη εις το άγνωστον, να κείται
εν τη ψυχρά αναισθησία, και
να σήπεται, και να μεταβληθή
εις άμορφον πηλόν η ζώσα φύσις!
Το πνεύμα να παραδοθή εις ρεύμα
πύρινον, ή εις ύλην παγετώδη,
σκληράν· ή εις ανέμους αοράτους
να σπρώχνεται και να ταλαιπωρήται
υπό τυφλής, αεικινήτου βίας,
ολόγυρα της κρεμασμένης σφαίρας,
ή, των χειρίστων χείριστον, να γίνη —
ως φαντασία αχαλίνωτος
και ύποπτος εικάζει κάποτε —
σκιά τυραννουμένη, γοερώς
θρηνούσα! Ω, την φρίκην υπερβαίνει!
Η επιπονωτέρα ύπαρξις
και η μυσαρωτέρα, ην πικραίνουν
γήρας, πενία, φυλακή, και νόσος,
είναι φαιδρός παράδεισος προς όσα
από τον θάνατον φοβούμεθα.

Βακχικόν

Από του κόσμου κεκμηκώς την πλάνον αστασίαν,
εντός του ποτηρίου μου εύρον την ησυχίαν·
ζωήν κ' ελπίδα εν αυτώ και πόθους εσωκλείω·
δότε να πίο.

Μακράν εδώ των συμφορών, των θυελλών του βίου,
αισθάνομ' ως διασωθείς ναύτης εκ ναυαγίου
κ' εν ασφαλεί ευρισκόμενος εντός λιμένου πλοίο.
Δος μοι να πίο.

Ω! υγιής του οίνου μου ζέσις, απομακρύνεις
πάσαν ψυχράν επιρροήν. Φθόνου ή καταισχύνης,
ή μίσους, ή διαβολών, δεν με εγγίζει κρύο·
δότε να πίο.

Την άχαριν αλήθειαν γυμνήν δεν βλέπω πλέον.
Άλλην απήλαυσα ζωήν, και κόσμον έχω νέον·
εν των ονείρων τω ευρεί ευρίσκομαι πεδίω —
δος, δος να πίο!

Και αν ήναι δηλητήριον, και ανεύρω την πικρίαν
της τελευτής εντός αυτού, εύρον πλην ευτυχίαν,
τέρψιν, χαράν, και έπαρσιν εν τω δηλητηρίω·
δότε να πίο!

Vulnerant omnes, ultima neeat

Της Βρούγκου η μητρόπολις, ην πάλαι είχε κτίσει
δουξ Φλαμανδός τις ισχυρός και αφειδώς προικίσει,
έχει εν ωρολόγιον με αργυρούς πυλώνας
όπερ δεικνύει τον καιρόν από πολλούς αιώνας.

Είπε το Ωρολόγιον· “Είν’ η ζωή μου κρύα
και άχρους, και σκληρά.
Είναι ομοία δι’ εμέ πάσα της γης ημέρα.
Παρασκευή και Σάββατο, Κυριακή, Δευτέρα,
δεν έχουσι διαφοράν. Ζω χωρίς να ελπίζω.
Η μόνη διασκέδασις, η μόνη ποικιλία
είναι, εν τη μοιραία μου, πικρά μονοτονία,
του κόσμου η φθορά.
’Οτε τους δείκτας μου νωθρώς, εν μαρασμώ γυρίζω
μοι φανερώνεται παντός γήινου η απάτη.
Τέλος και πτώσις πανταχού. Ατρύτου πάλης κρότοι,
στόνοι βομβούσι περίξ μου και συμπεραίνω ότι
Πληγώνει πάσα ώρα μου· φονεύει η εσχάτη.”

’Ηκουσεν ο Αρχιερέυς τον λόγον τον αυθάδη
και είπεν· “Ωρολόγιον, η γλώσσ’ αυτή απάδει
εις την εκκλησιαστικήν και υψηλήν σειράν σου.
Τοιαύτη σκέψις πονηρά εις την διάνοιάν σου
πόθεν εισήλθεν; ω μωρά, αιρετική ιδέα!
Το πνεύμα σου μ’ αγλύν
πυκνήν θα περιέβαλε πολύχρονος ανία.
’Αλλην αποστολήν
εκ του Κυρίου, των ωρών έλαβεν η χορεία.
Εκάστη αναζωπυρεί· γεννά η τελευταία.”

Εἰς τὴν Σελήνην

Ἐκ τῶν τοῦ Shelley

Μήπως ἀπὸ ἀνίαν ἐγίνες χλωμή
τοῦ ν' ἀναβαίνης εἰς τὸν οὐρανόν,
καὶ πρὸς τὴν γῆν νὰ ἀτενίζης,
ἀνεὺ συντρόφου νὰ γυρίζης
μέσω ἀστέρων ξένων, μακρυνών.
Εἶναι ἡ ἀλλαγὴ σου ἡ παντοτεινὴ
ὡς οφθαλμοῦ ἀνεὺ χαράς καὶ συμπαθείας
οὐδέν εὐρίσκοντος ἄξιον εὐσταθείας.

Ελεγεία των Λουλουδιών

Όσα λουλούδια υπάρχουν, το καλοκαίρι ανθίζουν
Κι' απ' όλα τα λουλούδια του κάμπου φαίνεται
η νεότης πιο ωραία. Αλλά μαραίνεται
γρήγορα, και σαν πάει δεν ξαναγένεται·
η πασχαλι[αίς] με της δροσιάς τα δάκρυα την ραντίζουν.

Όσα λουλούδια υπάρχουν, το καλοκαίρι ανθίζουν.
Αλλά τα ίδια μάτια δεν τα κυττάζουνε.
Και άλλα χέρια σ' άλλα στήθεια τα βάζουνε.
Έρχοντ' οι ίδιοι μήνες, πλην ξένοι μοιάζουνε·
τα πρόσωπα αλλάξαν και δεν τ' αναγνωρίζουν.

Όσα λουλούδια υπάρχουν, το καλοκαίρι ανθίζουν.
Αλλά με την χαρά μας πάντα δεν μένουνε.
Αυτά οπού ευφραίνουν, αυτά πικραίνουνε·
κ' επάνω εις τους τάφους, που κλαίμε, βγαίνουνε,
καθώς τους γελαστούς μας τους κάμπους χρωματίζουν.

Πάλ' ήλθε καλοκαίρι κ' οι κάμποι όλοι ανθίζουν.
Αλλ' απ' το παραθύρι δύσκολα φθάνεται.
Και το υαλί μικραίνει-μικραίνει, χάνεται.
Το πονεμένο μάτι θολώνει, πιάνεται.
Βαρυά τα κουρασμένα πόδια, δεν μας στηρίζουν.

Για μας δεν είναι φέτος που οι κάμποι όλοι ανθίζουν.
Λησμονημένου Αυγούστου κρίνοι μάς στέφουνε,
τ' αλλοτεινά μας χρόνια γοργά επιστρέφουνε,
σκιαίς αγαπημέναις γλυκά μάς γνέφουνε
και την φτωχή μας την καρδιά γλυκά αποκοιμίζουν.

Ένας Έρωσ

Δεν λιγοστεύ' η συμφορά όσω και αν την λέγης.
Αλλ' είναι πόνοι που ήσυχα μες στην καρδιά δεν μένουν.
Διψούν με το παράπονο να βγουν να ξεθυμάνουν.

Ο Αντώνης με αγάπησε κ' εγώ τον αγαπούσα.
Και μ' έδωκε τον λόγο του πως άλλην δεν θα πάρη!
Αλλ' ήτανε πτωχός πολύ κ' είχεν υπερηφάνεια.
Γι' αυτό σηκώθη κ' έφυγε μ' έν' άτυχο καράβι
με τον σκοπό να βρη δουλειά, μια τέχνη ν' αποκτήση.
Να γίνη ναύτης ήθελε, και πλοίαρχος μια μέρα,
κ' έπειτα να στεφανωθεί μ' ήσυχη την καρδιά του.

Αχ, μια χρονιά δεν σώθηκε· και πέφτει ο πατέρας
και σπάνει το ποδάρι του και το δεξί του χέρι.
Αρρώστησεν η μάνα μου. Ό,τι μας είχε μείνει,
λίγο μπακίρι παλαιό, ασημικό ολίγο,
κάτι μικρά διαμαντικά που φύλαγ' η μητέρα,
πουλήθηκαν για τίποτε.
Έγιν' η συμφορά μας
η ομιλία του χωριού. Εις τα μεγάλα σπίτια
την είδησί της έδωκαν, κι από τ' αρχοντικό του
συχνά ο Σταύρος ήρχονταν σαν φίλος και προστάτης
στο σπίτι μας... και μ' έβλεπε μ' αγάπη μες στα μάτια.

Δεν δούλεβ' ο πατέρας μου· η μάνα δεν κεντούσε,
Μέρα και νύχτα δούλεβα και έχυνα το φως μου
κι' ωστόσο δεν κατόρθωνα να βγάλω το ψωμί των.
Ο Σταύρος ήταν πλούσιος και με καρδιά μεγάλη.
Απλά — χωρίς καυχήματα, χωρίς κομποφάνια —
και μυστικά, τους έδιδε τα μέσα και τους ζούσε.
Και η ψυχή μου χαίρονταν για τους φτωχούς γονείς μου —
και η ψυχή μου έκλαιε για την φτωχή εμένα.
Πολύ καιρό δεν άργησεν η άτυχη ημέρα
που μες στον κάμπο στάθηκε κοντά μου, και με πήρε
το χέρι και με κύτταζε... Έτρεμα σαν το φύλλο
γιατ' ήξευρα τι ήθελε, και δεν τον αγαπούσα...
Εδίσταζαν στα χείλη του τα λόγια — ως που είπε·
“Φρόσω, για το χατίρι τους δεν στέργεις να με πάρης;”

Όχι μ' εφώναζ' η καρδιά ζητώντας τον Αντώνη.
Αλλά βαρυνά σηκώθηκε Βοριάς αγριεμένος,
κ' έλεγαν το καράβι του πως χάθηκε στα ξένα.
Αχ, πώς εβγήκε το σκληρό, φαρμακευμένο ψέμα!...
Αχ, πώς να ζω η δύστυχη να κλαίω νύχτα, μέρα!...

Μ' έλεγε ο πατέρας μου πολλά για να με πείση.
Αλλ' η καλή μητέρα μου δεν μ' έλεγε μια λέξι,
μόνο στα μάτια μ' έβλεπε, κ' η λύπη και η φτώχεια
έτρεχαν από πάνω της. Έχασα κάθε θάρρος.
Δεν βάσταξα. Τον έδωκα το χέρι μου. Θαμμένη
βαθιά μέσα στην θάλασσα ήτανε η καρδιά μου.

Όλεις η κόραις του χωριού την τύχη μου φθονούσαν
που έπαιρν' άνδρα πλούσιο και άρχοντα μεγάλο,
εγώ μια κόρη χωρική, εγώ φτωχειά μια κόρη.

Δεν είδε μεγαλείτερο γάμο απ' τον δικό μας
ποτέ του το χωριό. Μικροί, μεγάλοι μαζωχθήκαν
για να ιδούν του άρχοντα την τυχερή την νύφη.
Με πασχαλιαίς τον δρόμο μας έρραναν και με ρόδα.
Παντού χοροί και μουσικαίς, τραγούδια και τραπέζια.
Για μένα νύχτα ήτανε. Μαύρα φορούσαν όλα.

Τέσσαρες μήνες πέρασαν μονάχα που τον πήρα,
και μια βραδυά που έρημη στην πόρτα του σπιτιού μου
στέκουμουν, βλέπω την σκιά εμπρός μου του Αντώνη.
Με φάνηκε σαν όνειρο, δεν πίστευα στο φως μου·
έως που μ' είπ' "Αγάπη μου, γιατί είσαι λυπημένη;
Τα βάσανά μας τέλεψαν, ήλθα για να σε πάρω."

Πικρά, πικρά τον δέχθηκα και του τα είπα όλα.
Και έσφιξα τα χέρια του σαν πριν μες στα δικά μου,
και τον εφίλησα σαν πριν, κ' έκλαψα στον λαιμό του.
Είπα πως δεν αγάπησα άλλον από εκείνον...
Τον είπα πως με 'γέλασαν, πως μες στην τρικυμία
επίστεψα που πνίχθηκε... Πως μόνο για χατίρι
της μάνας, του πατέρα μου πανδρεύθηκα... Μαζύ του
πως προτιμούσα βάσανα, φτώχεια, και καταφρόνια,
απ' όσα πλούτη έχ' η γη που να τα φέρνη άλλος...
Τον είπα πως τον αγαπώ σαν πρώτα, μόνον τώρα
ο έρωσ μου είναι φωτιά άσβεστη που με καίει,
τώρα που ξέρω πως ποτέ, ποτέ, ποτέ δικός μου

δεν θε να γίνη και εγώ δική του .. Και τον είπα,
απ' την παληά αγάπη του αν έμεινε ολίγη,
να ορκισθή να μη με διή ποτέ πια στην ζωή του...
Και άλλα, άλλα έλεγα· άλλα που δεν θυμούμαι.
Έκαιε το κεφάλι μου. Με έφευγε ο νους μου.

Τώρα πια όλα τέλεψαν. Εμαύρισ' η ζωή μου.
Δεν θάχη πια ποτέ χαρά για μέν' αυτός ο κόσμος.
Ας μ' έπαιρνε ο θάνατος!... Αλλά πώς να πεθάνω —
έχω πληγή μες στην καρδιά, μα είμ' ακόμη νέα.

Η Αρχαία τραγωδία

Η αρχαία τραγωδία, η αρχαία τραγωδία
είναι ιερά κ' ευρεία ως του σύμπαντος καρδία.
Την εγέννησεν εις δήμος, μία πόλις Ελληνίς,
αλλ' ευθύς εκείνη έπτη, κ' έστησεν εν ουρανοίς
την σκηνήν.

Εν θεάτρω Ολυμπίω, εν αξία των κονίστρα,
ο Ιππόλυτος, ο Αίας, Άλκηστις και Κλυταιμνήστρα,
την ζώήν μας διηγούνται την δεινήν και την κενήν
και ελέους θείου πίπτει εις την γην την αλγεινήν
η ρανίς.

Υπό την μικροτέραν της μορφήν την τραγωδίαν
έβλεπε και εθαύμαζε των Αθηνών ο δήμος.
Η τραγωδία ήκμαζεν εντός του σαπφειρίνου
θεάτρου τ' ουρανού. Εκεί ακροατάς της είχε
τους αθανάτους. Κ' οι θεοί, επί εδρών μεγάλων
εκ καθαρού αδάμαντος, ήκουον εν αφάτω
ευχαριστήσει τους καλούς του Σοφοκλέους στίχους,
του Ευριπίδου τους παλμούς, το ύψος τους Αισχύλου,
και του λεπτού Αγάθωνος Ατθίδας φαντασίας.
Αντάξιοι υποκριταί των υψηλών δραμάτων
ήσαν αι Μούσαι, ο Ερμής και ο σοφός Απόλλων,
ο προσφιλής Διόνυσος, η Αθηνά κ' η Ήβη.
Και επληρούντο τ' ουρανού με ποίησιν οι θόλοι·
αντήχουν οι μονόλογοι, εύγλωττοι και πενθούντες·
και οι χοροί, ακένωτοι πηγαί της αρμονίας·
κ' οι ευφυείς διάλογοι με τας βραχείας φράσεις.
Η φύσις όλη ευλαβής εσίγα, μη ταραξη
την θεσπεσίαν εορτήν, θόρυβος τρικυμίας.
Ακίνητοι και ευλαβείς, αήρ, και γη, και πόντος
εφρούρουν των μεγάλων των θεών την ηρεμίαν.
Και κάποτε τοις ήρχετο ηχώ από τα άνω,
ολίγων στίχων έπνεεν άυλος ανθοδέσμη,
με “Εύγε, εύγε” των θεών, τρίμετροι μεμιγμένοι.
Κ' έλεγεν ο αήρ τη γη, κ' η γραία γη τω πόντω·
“Σιγή, σιγή· ακούσωμεν. Εντός του ουρανίου
θεάτρου, την παράστασιν τελούν της Αντιγόνης.”

Η αρχαία τραγωδία, η αρχαία τραγωδία
είναι ιερά κ' ευρεία ως του σύμπαντος καρδία.
Την εγέννησεν εις δήμος, μία πόλις Ελληνίς,
αλλ' ευθύς εκείνη έπη, κ' έστησεν εν ουρανοίς
την σκηνήν.

Εν θεάτρω Ολυμπίω, εν αξία των κονίστρα,
ο Ιππόλυτος, ο Αίας, Άλκηστις και Κλυταιμνήστρα,
διηγούνται την ζωήν μας την δεινήν και την κενήν
και ελέους θείου πίπτει εις την γην την αλγεινήν
η ρανίς.

Η Ψήφος της Αθηνάς

Ότε το δίκαιον λύσεως αμοιρεί,
ότε η κρίσις των ανθρώπων απορεί
και ανωτέρας αρωγής και φώτων χρήζει,
οι δικασταί σιγώσιν ασθενείς, μικροί,
κ' η ευσπλαγχνία των Θεών αποφασίζει.

Εις τους δημότας Αθηνών είπ' η Παλλάς·
“Το δικαστήριόν σας ίδρυσα. Ελλάς
ή άλλη πόλις ενδοξότερον ποτέ
δεν θέλει αποκτήσει. Άνδρες δικασταί,
φανείτ' αντάξιοι αυτού. Ανοίκεια
πάθη απαρνηθείτε. Επιείκεια
το δίκαιον να συνοδεύη. Αυστηρά
αν ην' η κρίσις σας, ας ήναι καθαρά
επίσης — ως αδάμας άσπιλος, αγνή.
Το έργον σας εις τ' αγαθά και ευγενή
να ήναι οδηγία, και διοίκησις
σώφρων. Ουδέποτε μωρά εκδίκησις.”

Απήντησαν εν συγκινήσει οι αστοί·
“Ω δέσποινα, ο νους ημών αδυνατεί
ευγνωμοσύνης φόρον ν' εύρη επαρκή
εις την λαμπράν ευεργεσίαν.”

Η γλαυκή
τους οφθαλμούς θεά απήντησε· “Θνητοί,
το Θεϊον εξ υμών μισθόν δεν απαιτεί.
Ενάρετοι και αμερόληπτοι εστέ·
τούτο μ' αρκεί. Εξ άλλου, άνδρες δικασταί,
ψηφου μιας εφύλαξα δικαίωμα.”

Είπον οι δικασταί· “Εις το στερέωμα
το αστερόεν ζώσα, παρ' ημίν, Θεά,
ενταύθα πώς ψηφίσεις;”

“Μη σας ανιά
η απορία αύτη. Εγκρατής ειμί
εν τω ψηφίζειν. Αλλ' αν ευρεθή στιγμή
καθ' ην διαιρεθήτ' εις δύο σώματα,
οι μεν υπέρ, οι δε κατά, τα δώματα

χωρίς ν' αφίσω τ' ουρανού, υμείς αυτοί
την ψήφον μου θα χρησιμεύετε. Αστοί,
εις τον κατηγορούμενον επιθυμώ
πάντοτε να χαρίζεται. Εν τω θυμώ
της Αθηνάς σας η συγχώρησις οικεί
μεγάλη, ατερμάτιστος, προγονική,
ένστικτον εκ της Μήτιδος, η κορωνίς
σοφίας υπερτάτης εν τοις ουρανοίς.”

Καλός και Κακός Καιρός

Δεν με πειράζει αν απλώνη
έξω ο χειμώνας καταχνιά, σύννεφα, και κρυάδα.
Μέσα μου κάμνει άνοιξι, χαρά αληθινή.
Το γέλιο είναι ακτίνα, μαλαματένια όλη,
σαν την αγάπη άλλο δεν είναι περιβόλι,
του τραγουδιού η ζέστη όλα τα χιόνια λιώνει.

Τι ωφελεί οπού φυτρώνει
λουλούδια έξω η άνοιξις και σπέρνει πρασινάδα!
Έχω χειμώνα μέσα μου σαν η καρδιά πονεί.
Ο στεναγμός τον ήλιο τον πιο λαμπρό σκεπάζει,
σαν έχεις λύπη ο Μάης με τον Δεκέμβρη μοιάζει,
πιο κρύα είναι τα δάκρυα από το κρύο χιόνι.

Κτίσται

Ἡ Πρόοδος οἰκοδομὴ εἶναι μεγάλη — φέρει
καθεὶς τὸν λίθον τοῦ· οἱ εἰς λόγους, βουλάς, ὁ ἄλλος
πράξεις — καὶ καθημερινῶς τὴν κεφαλὴν τῆς αἶρει
υψηλοτέραν. Θύελλα, αἰφνιδιὸς τις σάλος

εἰάν ἐπέλθῃ, σωρηδὸν οἱ ἀγαθοὶ ἐργάται
ορμώσι καὶ τὸ φρούδον τῶν υπερσπίζοντ' ἔργον.
Φρούδον, διότι καθενὸς ὁ βίος δαπανᾶται
υπερ μελλούσης γενεάς, κακώσεις, πόνους στέργων,

ἵνα ἡ γενεὰ αὐτὴ γνωρίσῃ εὐτυχίαν
ἀδόλον, καὶ μακρὰν ζωὴν, καὶ πλούτον, καὶ σοφίαν
χωρὶς ἰδρώτα ποταπὸν, ἢ δούλην ἐργασίαν.

Ἀλλ' ἡ μυθώδης γενεὰ οὐδέποτε θὰ ζήσῃ·
ἡ τελειότης τοῦ αὐτὴ τοῦ ἔργου θὰ κρημνίσῃ
κ' ἐκ νέου πας ὁ μάταιος κόπος αὐτῶν θ' ἀρχίσῃ.

Λόγος και Σιγή

Αζά καν ελκαλάμ μιν φάντα, ασσουκούτ μιν ζαχάμπ.
Αραβική Παροιμία

“Είναι χρυσός η σιωπή και άργυρος ο λόγος.”

Τίς βέβηλος προέφερε τοιαύτην βλασφημίαν;
τίς χαννωθείς Ασσανός παραιτηθείς εις μοίραν
τυφλήν, βωβήν, τυφλός, βωβός; Ποίος οικτρός παράφρων
ξένος τη ανθρωπότητι, την αρετήν υβρίζων,
χίμαιραν είπε την ψυχήν, και άργυρον τον λόγον;
Το μόνον μας θεοπρεπές δώρημα, περιέχον
τα πάντα — ενθουσιασμόν, λύπην, χαράν, αγάπην·
εν τη ζωώδει φύσει μας ανθρώπινον το μόνον!
Συ όστις τον αποκαλείς άργυρον, δεν πιστεύεις
το μέλλον, λύνον την σιγήν, μυστηριώδες ρήμα.
Συ εν σοφία δεν τρυφείς, πρόοδος δεν σε θέλγει·
με την αμάθειαν — χρυσήν σιγήν — ευχαριστείσαι.
Νοσείς. Είν' η αναίσθητος σιγή βαρεία νόσος,
ενώ ο Λόγος ο θερμός, ο συμπαθής, υγεία.
Σκιά και νυξ είν' η Σιγή· ο Λόγος, η ημέρα.
Ο Λόγος είν' αλήθεια, ζωή, αθανασία.
Λαλήσωμεν, λαλήσωμεν — σιγή δεν μας αρμόζει
αφού εις το ομοίωμα επλάσθημεν του Λόγου.
Λαλήσωμεν, λαλήσωμεν — αφού λαλεί εντός μας
η θεία σκέψις, της ψυχής άυλος ομιλία.

Μάταιος, μάταιος Έρωσ

Εκ του Αγγλικού της λαίδης Α. Βάρναρδ

Όταν γυρνούν τα πρόβατα με τον βοσκό στην μάνδρα
κ' οι κουρασμένοι άνθρωποι ανάπαυσι γυρεύουν —
τότε ποτάμια τρέχουνε η λύπαις μου απ' τα μάτια
εις του ανδρός μου το πλευρό που αμέριμος κοιμάται.

Ο Αντώνης με αγάπησε τρελλά, και να με πάρη
γυναίκα του με ζήτησε. Αλλά στον κόσμο άλλο
δεν είχε απ' ένα μετζητιέ. Να κάμη χίλια γρόσια
απ' το χωριό του έφυγε μ' έν' άτυχο καράβι.
Κ' η φτώχεια και τα πλούτη του όλα για μένα ήσαν.

Αχ! μια χρονιά δεν σώθηκε, και πέφτει ο πατέρας
και του χεριού του τού δεξιού το κόκκαλο τσακίζει.
Αρρώστησεν η μάνα μου. Πουλούμε το κοπάδι.
Κι' ο Αντώνης μου νάναι μακρυνά στην θάλασσα επάνω!
Φίλος πιστός στην φτώχεια μας μόνος ο Σταύρος ήλθε
στο σπίτι μας ... και μ' έβλεπε μ' αγάπη μες στα μάτια.

Δεν δούλεβ' ο πατέρας μου· η μάνα δεν κεντούσε,
Μέρα και νύχτα δούλεβα και έχυνα το φως μου
κι' ωστόσο ένα ξηρό ψωμί να βγάλω δεν μπορούσα.
Τώξευρ' ο Σταύρος κ' έδιδε τα μέσα και τους ζούσε.
Και μιαν ημέρα στάθηκε κοντά μου και με 'πήρε
το χέρι και μ' εκύτταζε... Έτρεμα σαν το φύλλο
γιατί ήξευρα τι ήθελε, και δεν τον αγαπούσα ...
Τα δάκρυα μες στην φωνή τού έπνιγαν τα λόγια
κ' edίσταζαν στα χείλη του. “Φρόσω,” με είπε τέλος,
“Φρόσω, για το χατίρι τους δεν στέργεις να με πάρης;”

Όχι, η καρδιά μου έλεγε ζητώντας τον Αντώνη...
Αλλά βαρυνά σηκώθηκε Βορηάς αγριεμένος
κ' έλεγαν το καράβι του πως βούληξε στα ξένα.
Αχ, γιατί νάναι ψέματα... αχ πώς να μη πεθάνη...
ή πώς να ζω η έρημη να κλαίω νύκτα μέρα!

Λόγια πολλά ο πατέρας μου μ' έλεγε να με πείση·
αλλ' η καλή μητέρα μου δεν μ' έλεγε μια λέξι,
μόνο στα μάτια μ' έβλεπε, κ' η λύπη και η φτώχεια
έτρεχαν από 'πάνω της, και ράγιζ' η καρδιά μου.

Δεν βάσταξα. Το χέρι μου του έδωκα. Η καρδιά μου ήταν βαθιά στην θάλασσα μαζί με τον Αντώνη.

Τέσσαρες μέραις πέρασαν μονάχα που τον πήρα,
και μια βραδυά που έρημη στην πόρτα του σπιτιού μου
καθούμουν, βλέπω την σκιά εμπρός μου του Αντώνη!
Με φάνηκε σαν όνειρο, δεν πίστευα το φως μου·
έως που μ' είπ' "Αγάπη μου, γιατί είσαι λυπημένη;
τα βάσανά μας τέλεψαν, ήλθα για να σε πάρω."

Πικρά, πικρά τον δέχθηκα και του τα είπα όλα.
Και έσφιξα τα χέρια του σαν πριν μες στα δικά μου,
και τον εφίλησα σαν πριν, κ' έκλαψα στον λαιμό του.
Είπα πως δεν αγάπησα άλλον ποτέ απ' εκείνον,
τον είπα πως τον αγαπώ ακόμη, και τον είπα
αν μ' αγαπά να μη με ιδή ποτέ πια στην ζωή του.
Εγύρευα τον θάνατο... αλλά πώς να πεθάνω!
Έχω πληγή μες στην καρδιά, μα είμ' ακόμη νέα.

Έγινα σαν το φάντασμα· τίποτε δεν μ' αρέσει.
Από τον νου μου προσπαθώ να βγάλω τον Αντώνη,
κ' έχω κρυφό τον πόνο μου, και λυώνω σαν λυχνάρι.
Απ' τον Θεό την δύναμι ζητώ πιστή να ήμαι
στον Σταύρο που δεν αγαπώ,... και όστις με λατρεύει.

Μνήμη

Δεν αποθήσκουν οι θεοί. Η πίστις αποθνήσκει
του αχαρίστου όχλου των θνητών.
Είν' οι θεοί αθάνατοι. Από τα βλέμματά μας
τους κρύπτουσι νεφέλαι αργυραί.
Ω Θεσσαλία ιερά, Σε αγαπώσιν έτι,
Σε ενθυμούνται αι ψυχαί αυτών.
Εν τοις θεοίς, ως εν ημίν, ανθούσιν αναμνήσεις,
της πρώτης των αγάπης οι παλμοί.
Ότε ερών το λυκαυγές φιλεί την Θεσσαλίαν,
σφρίγος από τον βίον των θεών
περνά την ατμοσφαίραν της· και κάποτ' αιθερία
μορφή επί των λόφων της πετά.

Ο Οιδίπους

Εγγραφή έπειτα από ανάγνωσιν περιγραφής της ζωγραφιάς
“Ο Οιδίπους και η Σφιγξ” του Γουστάβου Μορώ.

Επάνω του η Σφιγξ είναι πεσμένη
με δόντια και με νύχια τεντωμένα
και μ’ όλην της ζωής την αγριάδα.
Ο Οιδίπους έπεσε στην πρώτη ορμή της,
τον τρόμαξεν η πρώτη εμφάνισή της —
τέτοια μορφή και τέτοιαν ομιλία
δεν είχε φαντασθή ποτέ έως τότε.
Μα μ’ όλο που ακκουμπά τα δυο του πόδια
το τέρας στου Οιδίποδος το στήθος,
συνήλθε εκείνος γρήγορα — και διόλου
τώρα δεν την φοβάται πια, γιατί έχει
την λύσιν έτοιμη και θα νικήση.
Κι’ όμως δεν χαίρεται γι’ αυτήν την νίκη.
Το βλέμμα του μελαγχολία γεμάτο
την Σφίγγα δεν κυττάζει, βλέπει πέρα
τον δρόμο τον στενό που πάει στις Θήβας,
και που στον Κολωνό θ’ αποτελειώση.
Και καθαρά προαισθάνεται η ψυχή του
που η Σφιγξ εκεί θα τον μιλήση πάλι
με δυσκολότερα και πιο μεγάλα
αινίγματα που απάντησι δεν έχουν.

Ο Οράτιος εν Αθήναις

Εἰς τῆς εταίρας Λέας τὸ δωμάτιον,
ὅπου κομψότης, πλοῦτος, κλίνη ἀπαλή,
νέος, με ἰάσµας εἰς τὰς χεῖρας, ομιλεῖ.
Κοσµοῦσι τοὺς δακτύλους τοῦ λίθοι πολλοί,

κ' ἐκ σηρικῆς λευκοῦ φορεῖ ἱμάτιον
µε ἀνατολικά κεντήµατ' ἐρυθρά.
Ἡ γλῶσσα τοῦ εἶν' Ἀττικὴ καὶ καθαρὰ,
ἀλλ' ἐλαφρὸς τὶς τόνος ἐν τῇ προφορᾷ

τὸν Τίβεριν προδίδει καὶ τὸ Λάτιον.
Ὁ νέος τὴν ἀγάπην τοῦ ὁμολογεῖ,
κ' ἡ Ἀθηναία τὸν ἀκούει ἐν σιγῇ

τὸν εὐγλωττὸν τῆς ἐραστὴν Οράτιον·
κ' ἐκθαµβὸς βλέπει νέους κόσµους τοῦ Καλοῦ
ἐντὸς τοῦ πάθους τοῦ μεγάλου Ἰταλοῦ.

Ο Θάνατος του Αυτοκράτορος Τακίτου

Είν' ασθενής ο αυτοκράτωρ Τάκιτος.
Το γήρας του δεν ηδυνήθη το βαθύ
τους κόπους του πολέμου να αντισταθή.
Εις μισητόν στρατόπεδον κατάκοιτος,
εις τ' άθλια τα Τύανα — τόσω μακράν! —

την φίλην ενθυμείται Καμπανίαν του,
τον κήπον του, την έπαυλιν, τον πρωινόν
περίπατον — τον βίον του προ εξ μηνών. —
Και καταράται εις την αγωνίαν του
την Σύγκλητον, την Σύγκλητον την μοχθηράν.

Ο Ποιητής και η Μούσα

Ο Ποιητής

Προς τι καλόν, τι όφελος ηθέλησεν η τύχη,
κ' εν τη αδυναμία μου επλάσθην ποιητής;
Μάταιοι είν' οι λόγοι μου· της λύρας μου οι ήχοι
αυτοί οι μουσικώτεροι δεν είναι αληθείς.

Εάν θελήσω ευγενές αίσθημα να υμνήσω,
όνειρα είν', αισθάνομαι, η δόξα κ' η αρετή.
Παντού απογοήτευσιν ευρίσκ' όπου ατενίσω,
κ' επί ακάνθων πανταχού ο πους μου ολισθεί.

Η γη 'ναι σφαίρα σκοτεινή, ψυχρά τε και δολία.
Τα άσματά μου πλανερά του κόσμου είν' εικών.
Έρωτα ψάλλω και χαράν. Αθλία παρωδία,
αθλία λύρα, έρμαιον παντοίων απατών!

Η Μούσα

Δεν είσαι ψεύστης, ποιητά. Ο κόσμος τον οποίον
οράς εστίν ο αληθής. Της λύρας αι χορδαί
μόναι γνωρίζουν τ' αληθές, και εις αυτόν τον βίον
οι ασφαλείς μας οδηγοί μόναι εισίν αυταί.

Του θείου είσαι λειτουργός. Σοι έδωκε τον κλήρον
του κάλλους και του έαρος. Μελίρρυτος αυδή
ρέει από τα χείλη σου, και θησαυρείον μύρων
είσαι — χρυσή υπόσχεσις και άνωθεν φωνή.

Εαν η γη καλύπτεται με σκότον, μη φοβείσαι.
Μη ό,τι είναι έρεβος νόμιζε διαρκές.
Φίλε, πλησίον ηδονών, ανθών, κοιλάδων είσαι·
θάρρει, και βάδισον εμπρός. Ιδού το λυκαυγές!

Ομίχλη μόνον ελαφρά το βλέμμα σου τρομάζει.
Υπό τον πέπλον ευμενής η φύσις διά σε
ρόδων, και ίων, κ' ευγενών ναρκίσσων ετοιμάζει
στεφάνους, των ασμάτων σου ευώδεις αμοιβαί.

Οι Ταραντίνοι διασκεδάζουν

Θέατρα πλήρη, πανταχόθεν μουσική·
εδώ κραιπάλη και ασέλγεια, κ' εκεί
αθλητικοί αγώνες και σοφιστικοί.
Του Διονύσου τ' άγαλμα κοσμεί αμάραντος
στέφανος. Μία κόχη γης δεν μένει άρραντος
σπονδών. Διασκεδάζουν οι αστοί του Τάραντος.

Αλλ' απ' αυτά απέρχοντ' οι Συγκλητικοί
και σκυθρωποί πολλά οργίλα ομιλούν.
Κ' εκάστη τόγα φεύγουσα βαρβαρική
φαίνεται νέφος καταγίδα απειλούν.

Πλησίον παραθύρου ανοικτού

Εν φθινοπωρινής νυκτός ευδία,
πλησίον παραθύρου ανοικτού,
εφ' ώρας ολοκλήρους, εν τελεία,
ηδονική κάθημαι ησυχία.
Των φύλλων πίπτ' η ελαφρά βροχή.

Ο στεναγμός του κόσμου του φθαρτού
εν τη φθαρτή μου φύσει αντηχεί,
αλλ' είναι στεναγμός γλυκός, υψούται ως ευχή.
Ανοίγει το παράθυρόν μου κόσμον
άγνωστον. Αναμνήσεων ευόσμων,
αρρήτων μοι προσφέρεται πηγή.
Επί του παραθύρου μου πτερά
κτυπώσι — φθινοπωρινά πνεύματα δροσερά
εισέρχονται και με περικυκλούσι
κ' εν τη αγνή των γλώσση μοί λαλούσι.

Ελπίδας αορίστους και ευρείας
αισθάνομαι· κ' εν τη σεπτή σιγή
της πλάσεως, τα ώτα μου ακούουν μελωδίας,
ακούουν κρυσταλλίνην, μυστικήν
εκ του χορού των άστρων μουσικήν.

Προς τας Κυρίας

Sigh no more, ladies, sigh no more,
Men were deceivers ever, etc. etc.
SHAKESPEARE

Κυρίες, μη εις στεναγμούς
περνάτε τον καιρόν·
δόλιον είναι σμήνος το γένος των ανδρών.
Επί της γης ο εις των πους,
κι' ο άλλος στο νερόν,
επιμονήν δεν δείχνουν εις έργον ή σκοπόν.
Μη στενάζετε, λοιπόν,
μη πενθήτε διά λεπτόν,
ίνα ευτυχισμένοι ήσθε, ζήσετε μακράν αυτών!

Μη πλέον, θλιβερά φωνή,
των πενθηρών ωδών
ψάλλετε τα παράπονα στα ώτα των κωφών·
η πλάνη των διαγωγή
είναι αρχαίον κακόν
ωσάν το πρώτον θέρος 'που εφάνη ανθηρόν.
Μη στενάζετε, λοιπόν,
μη πενθήτε διά λεπτό,
ίνα ευτυχισμένοι ήσθε, ζήσετε μακράν αυτών!

Σαμ ελ Νεσίμ

Το ωχρόν μας Μισίρι
με βέλη ο ήλιος πλήρη
πικρίας και πείσματος καίει και δέρει,
και με δίψαν και νόσον το καταπονεί.
Το γλυκύ μας Μισίρι
εν μια γελαστή πανηγύρει
μεθά, λησμονεί, και κοσμεείται, και χαίρει,
και τον τύραννον ήλιον περιφρονεί.

Το ευτυχές Σαμ ελ Νεσίμ την άνοιξιν αγγέλλει,
της εξοχής πανήγυρις αθώα.
Κενούτ' η Αλεξάνδρεια, κ' οι δρόμοι οι πυκνοί της.
Το ευτυχές Σαμ ελ Νεσίμ να εορτάση θέλει
ο αγαθός Αιγύπτιος και γίνεται σκηνίτης.
Από παντού εξέρχονται τ' αθρόα

των φιλεόρτων τάγματα. Πληρούται το Γκαμπάρι
και η γλαυκή, ρεμβώδης Μαχμουδία.
Το Μεξ, το Μωχαρέμβεη, το Ράμλιον πληρούνται.
Και αμιλλώντ' αι εξοχαί τα πλείστα τις θα πάρη
κάρρα, εφ' ων πλήθη λαού ευδαίμον' αφικνούνται
εν σοβαρά ησύχω ευθυμία.

Διότι ο Αιγύπτιος και εις το πανηγύρι
διατηρεί την σοβαρότητά του.
Μ' άνθη κοσμεί το φέσι του· αλλά το πρόσωπόν του
είν' απλανές. Μονότονον ασμάτιον μορμύρει,
χαρούμενος. Κέφι πολύ έχ' εις τον λογισμόν του,
ολίγιστον εις τα κινήματά του.

Δεν έχει το Μισίρι μας πλουσίαν πρασινάδα,
δεν έχει ρύακας τερπνούς ή βρύσεις,
δεν έχει όρη υψηλά και με σκιάν ευρείαν.
Αλλ' έχει άνθη μαγικά, πύριν' από την δάδα
του Φθα πεσόντα· πνέοντα άγνωστον ευωδίαν
μύρα, εν οισ λιποθυμεί η φύσις.

Εν μέσω κύκλου θαυμαστών θερμών επευφημείται
γλυκός μογάννι φήμης ευρυτάτης,

Εν τη τρεμούση του φωνή ερωτικά οδύναι
στενάζουσι· το άσμα του πικρά παραπονείται
κατά της ελαφράς Φατμά ή της σκληράς Εμίνε,
κατά της Ζέναπ της πονηροτάτης.

Με τας σκηνάς τας σκιεράς και το ψυχρόν σερμπέτι
διώκονται ο καύσων και η σκόνη.
Φεύγουν αι ώραι ως στιγμαί, ως ίπποι εσπευσμένοι
εν πεδιάδι ομαλή, και η λαμπρά των χαίτη
επί της πανηγύρεως φαιδρώς εξαπλωμένη
το ευτυχές Σαμ ελ Νεσίμ χρυσώνει.

Το ωχρόν μας Μισίρι
με βέλη ο ήλιος πλήρη
πικρίας και πείσματος καίει και δέρει,
και με δίψαν και νόσον το καταπονεί.
Το γλυκύ μας Μισίρι
εν μια γελαστή πανηγύρει
μεθά, λησμονεί, και κοσμεείται, και χαίρει,
και τον τύραννον ήλιον περιφρονεί.

Τα Βήματα των Ευμενίδων

Κοιμάτ' ο Νέρων εν τω ανακτόρω του
ήσυχος, ασυνείδητος, και ευτυχής —
ακμαίος εν τη ευρωστία της σαρκός
κ' εν τω ωραίω σφρίγει της νεότητος.

Αλλά οι Λάρητές του είν' ανήσυχοι.
Τρέμουσι της εστίας οι μικροί θεοί,
και τα ασήμαντά των σώματα ζητούν
να κρύψουν, να μικρύνουν, ν' αφανίσωσι.
Διότι ήκουσαν κρότον απαίσιον —
κρότον Ταρτάρειον, κρότον θανάσιμον —
ερχόμενον από την κλίμακα, και ευθύς
οι δειλαιοι Λάρητες, με λιπόθυμον
όλην την ασθενή αυτών θεότητα,
εμάντευσαν, ησθάνθησαν, εγνώρισαν
τα φοβερά των Ευμενίδων βήματα.

Τα Δάκρυα των Αδελφών του Φαέθοντος

Ως φως εν ύλη, ως διαφανής
χρυσός ο ήλεκτρος είναι ο τιμαλφής. —
Ότε απαίσιος δύναμις εμμανής,
φθονούσα τον Φαέθοντα, εκ κορυφής

τον κατεκρήμνισε των ουρανών,
αι αδελφαί του ήλθον μελανείμονες
εις το υγρόν του μνήμα, τον Ηριδανόν,
κ' ημέραν, νύκτα έκλαιον αι τλήμονες.

Κ' εθρήνουν μετ' αυτών όλ' οι θνητοί
την ματαιότητα ονείρων υψηλών.
Ω τύχη άσπλαγχνος, ω μοίρα μισητή,
έπεσεν ο Φαέθων εκ των νεφελών!

Εντός των ταπεινών μας εστιών
ας ζήσωμεν ολιγαρκείς και ποταποί·
εκβάλωμεν τους πόθους εκ των καρδιών,
ας παύση πάσα προς τον ουρανόν ροπή.

Έκλαιον πάντοτε αι δυστυχείς,
έκλαιον του Φαέθοντος αι αδελφαί,
κ' επί εκάστης του Ηριδανού πτυχής
αντανεκλώντο αι ωχραί αυτών μορφαί.

Εν άκρα συγκινήσει τα σεπτά
δάκρυα των νυμφών εδέχετο η γη
και εθησαύριζεν. Ως δ' έγιναν επτά
ημέραι, κ' η ογδόη έλαμψεν αυγή,

εις αιωνίαν παρεδόθησαν
στιλπνότητα τα κλαύματά των τα πολλά
κ' εις ήλεκτρον λαμπρόν μετεμορφώθησαν.
Ω λίθε εκλεκτέ! ω δάκρυα καλά!

Θρήνος γενναίος, θρήνος ζηλευτός,
μεστός αγάπης και μεστός μαρμαρυγής —
τίμιαι αδελφαί, με δάκρυα φωτός
εκλάψατε τον κάλλιστον νέον της γης.

Τιμόλαος ο Συρακούσιος

Είν' ο Τιμόλαος ο πρώτος μουσικός
της πρώτης πόλεως της Σικελίας.
Οι Έλληνες της Δυτικής Ελλάδος μας,
εκ Νεαπόλεως, και Μασσαλίας,
εκ Τάραντος, Πανόρμου, και Ακράγαντος,
και εξ όσων άλλων πόλεων τας όχθας
της Εσπερίας στέφουσι μ' ελληνισμόν,
σπεύδουν αθρόοι εις τας Συρακούσας,
ν' ακροασθώσι του ενδόξου μουσικού.
Σοφώτατος εν λύρα και κιθάρει,
γνωρίζει έτι τον λεπτόν ημίονον,
τον τρυφερόν εν τρυφεροίς αυλοίς. Εξάγει
από τον γίγγραν μελωδίαν κλαίουσαν.
Και ότε εν χερσί την μάγαδίν του
λαμβάνει, αι χορδαί αυτής την ποίησιν
εκπέμπουν της θερμής Ασίας — μύησιν
ηδυπαθείας και γλυκειάς ρέμβης,
των Εκβατάνων και της Νίνου άρωμα.

.....
.....
Αλλά εν μέσω των επαίνων των πολλών,
εν μέσω των πολυταλάντων δώρων,
περίλυπος είν' ο καλός Τιμόλαος.
Γενναίος Σάμιος δεν τον ευφραίνει,
και σιωπών προσβάλλει το συμπόσιον.
Αόριστός τις λύπη τον κατέχει,
η λύπη της πολλής αδυναμίας του.
Κενά αισθάνεται τα όργανά του,
ενώ πληρούται η ψυχή του μουσικής.
Τους μυστικούς του ήχους να εκχύση,
μάτην παλαίει μετά πόνου κ' εμμονής·
αι τελειότεραί του αρμονίαι μένουν
βωβαί κ' υπολανθάνουσαι εντός αυτού.
Το δε ενθουσιών πλήθος θαυμάζει
όσα εκείνος ψέγει και περιφρονεί.
Τον θορυβεί επαίνων βοερά φωνή,
κ' εν μέσω των πολυταλάντων δώρων
αφηρημένος ίσταται ο μουσικός.

Το Καλαμάρι

Του ποιητού ιερό, τίμιο καλαμάρι,
που από μέσα σου ένας κόσμος βγαίνει,
κάθε μορφή κοντά σ' εσένα σαν πηγαίνει,
γυρίζει με μια κάποια νέα χάρι.
Που ηύρε η μελάνη σου τα μυθικά
τα πλούτη! Κάθε κόμπος της, εις το χαρτί σαν στάζει,
ένα διαμάντι περισσότερο μας βάζει
μέσα στις φαντασίας τα διαμαντικά.

Τα λόγια ποιος σε δίδαξε οπού στην μέση
ρίχνεις του κόσμου, και μας ενθουσιάζουν·
και των παιδιών μας τα παιδιά θα τα διαβάζουν
με την ίδια συγκίνησι και ζέσι.

Αυτά τα λόγια πού τα βρήκες που στ' αυτιά μας
ενώ ηχούν σαν πρωτοακουσμένα,
όμως δεν φαίνονται και όλως διόλου ξένα —
σ' άλλη ζωή θα τάξερε η καρδιά μας.

Η πέννα όπου βρέχεις, ωσάν δείκτης μοιάζει
που στο ρολόγι της ψυχής γυρίζει.
Των αισθημάτων τα λεπτά μετρά κι' ορίζει,
ταις ώραις της ψυχής μετρά κι' αλλάζει.

Του ποιητού ιερό, τίμιο καλαμάρι,
που απ' την μελάνη σου ένας κόσμος βγαίνει —
μ' έρχεται τώρα εις το νου πόσος θα μένη
κόσμος χαμένος μέσα σου, σαν πάρη
τον ποιητή μια νύκτα ο ύπνος ο βαθύς.
Τα λόγια θάναι πάντα εκεί· αλλά ποιο ξένο χέρι
θα ημπορέση να τα βρη να μας τα φέρη!
Εσύ, πιστό στον ποιητή, θα τ' αρνηθής.

Φωναί γλυκείαι

Είν' αι γλυκύτεραι φωναί όσαι διά παντός
εσίγησαν, όσαι εντός
καρδίας μόνον λυπηράς πενθίμως αντηχούσιν.

Εν τοις ονειροίς έρχονται δειλαί και ταπειναί
αι μελαγχολικάί φωναί,
και φέρουν εις την μνήμην μας την τόσον ασθενή

αποθανόντας ακριβούς, ους κρύα κρύα γη
καλύπτει, και δι' ους αυγή
ποτέ δεν λάμπει γελαστή, ανοίξεις δεν ανθούσιν.

Στενάζουν αι μελωδικαί φωναί· κ' εν τη ψυχή
η πρώτη ποίησις ηχεί
του βίου μας — ως μουσική, την νύκτα, μακρυνή.

Φωνή απ' την Θάλασσα

Βγάζει η θάλασσα κρυφή φωνή —
φωνή που μπαίνει
μες στην καρδιά μας και την συγκινεί
και την ευφραίνει.

Τραγούδι τρυφερό η θάλασσα μας ψάλλει,
τραγούδι που έκαμαν τρεις ποιηταί μεγάλοι,
ο ήλιος, ο αέρας και ο ουρανός.
Το ψάλλει με την θεία της φωνή εκείνη,
όταν στους ώμους της απλώνει την γαλήνη
σαν φόρεμά της ο καιρός ο θερινός.

Φέρνει μηνύματα εις ταις ψυχαίς δροσάτα
η μελωδία της. Τα περασμένα νειάτα
θυμίζει χωρίς πίκρα και χωρίς καῦμό.
Οι περασμένοι έρωτες κρυφομιλούνε,
αισθήματα λησμονημένα ξαναζούνε
μες στων κυμάτων τον γλυκόν ανασασμό.

Τραγούδι τρυφερό η θάλασσα μας ψάλλει,
τραγούδι που έκαμαν τρεις ποιηταί μεγάλοι,
ο ήλιος, ο αέρας και ο ουρανός.
Και σαν κυττάξεις την υγρή της πεδιάδα,
σαν βλέπεις την απέραντή της πρασινάδα,
τον κάμπο της πούναι κοντά και τόσο μακρυνός,
γεμάτος με λουλούδια κίτρινα που σπέρνει
το φως σαν κηπουρός, χαρά σε παίρνει
και σε μεθά, και σε υψώνει την καρδιά.
Κι αν ήσαι νέος, μες σταις φλέβες σου θα τρέξη
της θάλασσας ο πόθος· θα σε 'πη μια λέξι
το κύμα απ' τον έρωτά του, και θα βρέξη
με μυστική τον έρωτά σου μυρωδιά.

Βγάζει η θάλασσα κρυφή φωνή —
φωνή που μπαίνει
μες στην καρδιά μας και την συγκινεί
και την ευφραίνει.

Τραγούδι είναι, ή παράπονο πνιγμένων; —
το τραγικό παράπονο των πεθαμένων,
που σάβανό των έχουν τον ψυχρόν αφρό,
και κλαίν για ταις γυναίκες των, για τα παιδιά των,
και τους γονείς των, για την έρημη φωλιά των,
ενώ τους παραδέρνει πέλαγο πικρό,

σε βράχους και σε πέτραις κοφτεραίς τους σπρώχνει,
τους μπλέκει μες στα φύκια, τους τραβά, τους διώχνει,
κ' εκείνοι τρέχουνε σαν νάσαν ζωντανοί
με ολάνοιχτα τα μάτια τρομαγμένα,
και με τα χέρια των άγρια, τεντωμένα,
από την αγωνία των την υστερνή.

Τραγούδι είναι, ή παράπονο πνιγμένων;—
το τραγικό παράπονο των πεθαμένων
που κοιμητήριο ποθούν χριστιανικό.
Τάφο, που συγγενείς με δάκρυα ραντίζουν,
και με λουλούδια χέρια προσφιλή στολίζουν,
και που ο ήλιος χύνει φως ζεστό κ' ευσπλαγχνικό.

Τάφο, που ο πανάχραντος Σταυρός φυλάει,
που κάποτε κανένας ιερέυς θα παή
θυμίαμα να κάψη και να 'πη ευχή.
Χήρα τον φέρνει που τον άνδρα της θυμάται
ή υιός, ή κάποτε και φίλος που λυπάται.
Τον πεθαμένο μνημονεύουν· και κοιμάται
πιο ήσυχα, συγχωρεμένη η ψυχή.

Ωδή και Ελεγεία των Οδών

Το περιπάτημα του πρώτου διαβάτου·
του πρώτου πωλητού η ζωνηρά κραυγή·
το άνοιγμα των πρώτων παραθύρων,
της πρώτης θύρας — είναι ωδή,
ην έχουν την πρωίαν αι οδοί.

Τα βήματα του τελευταίου διαβάτου·
του πωλητού του τελευταίου η κραυγή·
το κλείσιμον θυρών και παραθύρων —
είναι της ελεγείας η αυδή,
ην έχουν την εσπέραν αι οδοί.

Ωραι Μελαγχολίας

Οι ευτυχείς την φύσιν βεβηλούσι.
Της λύπης είναι τέμενος η γη.
Αγνώστου πόνου δάκρυ στάζει η αυγή·
αι ορφαναί εσπέραι αι χλωμαί πενθούσι·
και ψάλλει θλιβερά η εκλεκτή ψυχή.

Ακούω στεναγμούς εν τοις ζεφύροις.
Βλέπω παράπονον επί των ίων.
Αισθάνομαι του ρόδου αλγεινόν τον βίον·
μυστηριώδους λύπης τους λειμώνας πλήρεις·
κ' εντός του δάσους του πυκνού λυγμός ηχεί.

Τους ευτυχείς οι άνθρωποι τιμώσι.
Και τους υμνούσι ψευδοποιηταί.
Αι πύλαι, πλην, της φύσεως είναι κλεισταί
εις όσους αδιάφοροι, σκληροί γελώσι,
γελώσι ξένοι εν πατρίδι δυστυχεί.